

# במדור האחרון

הטיבעיים, בנוסח „לימין שור“, במקום החלוקה הכימעת-מיקהית של מיפלות וסיעות שהיו קודם. ואולי העניינים בכלל לא גרועים. אולי הולך עכשיו הכל להיות בסדר. אולי באמת יידלקו האר-רות, והשימחה תפרוץ, ועם ישראל וארץ-ישראל יתלכדו ויתמזגו באורגיה סוערת ונצחית. אולי כל מה שכתוב בסיפרייה-היסטוריה זה בלוף, ואפילו אם לא בלוף, מי אמר שההיסטוריה חייבת לחזור על עצמה? אולי באמת יהיה עכשיו הכל בסדר, ואם יהיה הכל בסדר, אז למה לקלקל? למה לקלקל לד"ש שרוצים לשפר את הניהול ואת הניי-מוסים. למה לקלקל לליכוד שרוצה להקים כאן ספארטה נחמדה ומוצקה. למה לקלקל למפד"ל שרוצים למנוע טריפה ועורלה ונידה מפיו של הכור-תב. למה לקלקל לקיבוצים הנלחמים מילחמת-

בכלל בהתנגדות כלשהי להצגה שעומדת להת-רחש. ואין גם טעם בכפיית רצון המיעוט או דעת המיעוט על הרוב. לא הדעת היא שקובעת, כי אם הרוב. ואין גם, לדעת הכותב, כל צורך בקישוט מיגוון-הדיעות הקיים בקורט מפולפל ופולקלוריסטי של סאטירה — אלא-אס-כן נעשה הדבר מטעמי פרנסה.

תקופות ארוכות מצא הכותב את מיחיתו מן הסאטירה. סאטירה זה דבר שהולך, היד על הדופק, יש הדים, יש תגובות, יש צחוקים, יש שונאים. לפעמים חושב כותב-הסאטירה כי מאחוריו קהל גדול של תומכים המזדהים איתו ועם דיעותיו. או, מה שיותר מגוחך, עם עצם הסאטירה.

הסאטירה היתה אחיזה-העיניים הגדולה ביותר בכל עולמו הפוליטי של הכותב. סאטירה, כך נראים

מדור זה מכריז על סתימת-פה עד להודעה חד-שה. מאחר שמדובר בסתימת-פה עצמית — דהיינו, תחיבת כפות-ידיי של כותב העמוד אל פיו, מתוך צלילות-הדעת ובכוונה רבה — הרי הקורא המודאג לא יוכל לבוא בטענות אל המישטר החדש ולהציג את פעולתו זו של הכותב כתוצאה מהיעדר חופש-הדיבור, או מלחץ היצוני כלשהו.

על כמה טעמים להכרוז לא-חשובה זו, יובאו להלן דיבריי-הסבר.

הבה נניח לרגע כי התגשם חזון אחרית-הימים, ואת השילטון במדינת ישראל היתה תופסת בכוח כת של קולונלים (אלופים ואחרים), אשר היתה כופה את מרותה על הציבור ומאכילה אותו, שלא כדרך הטבע, בתוכנית מדינית-כלכלית נוסח זו של בגין-ארליך.

אח, אח, אח. אילו הגיעו הימים הטובים האלה, היתה כותב העמוד לוקח מיברשת-שיניים ומכונת-כתיבה ויורד למחתרת הישיקל, לשירות העם. זה יכול להיות רומאנטי ביותר, להפעיל מכונת-מול-טילט במיקלט ולשכן סטנים ובקבוקי-מולוטוב בארון-הבגדים. אגב, אפשר היה לגייס את גפן וליטאני כדי שיקימו להקת פופ נגד המצב, בנוסח תיאודוראקיס, וכל מדינות המערב הנאור והמוסי-קאלי היו אוהדות את תנועת-המרי העממית שלנו, ובנות טיפשעשרה שוחרות-חירות היו קונות את התקליטים של הרויסטאנס הישראלי ומדביקות את הפוסטרים של הכותב בחדר-השינה שלהן, על הקיר שמול המיטה.

היה יכול להיות נחמד לארגן בחשאי הפגנות המוניות, להדפיס עיתוני „בחזית“ ו„במאבק“, לצאת בסיסמות „בעד חופש-הביטוי“ ו„הלאה הדיכוי“ ו„נגד הכפייה“, לזרוק עגבניות בהופעות פומביות של הכת השלטת, ולשיר את כל שירי תנועות-הנוער.

אלא שלמרבה הצער, המצב איננו כליכך טוב. כאן, הפעם, שלא כמו בסרטים ובאגדות, בחר העם בקולונלים שלו.

כמו שכבר נאמר: הלך העם בן-החורין, בהכרה מלאה ובמצב נפשי מניח את הדעת (שחרי רוב העם בעל רישיון ב' וגם הולך לצבא), והטיל לקלפי את הפתקים המפורסמים שהביאו להפסדה, או למהפך — כלשון עיתונאים רבי-תיכחום.

הכותב, המצטיין בחשבון, חישוב ומצא כי כ-94% מן היושבים בכנסת הם נציגי הימין והמרכז. מה שנקרא בעולם „סוציאלי-דמוקראטים“, ובארץ אלה חלקים משל"י ומחדש וקצת ממפ"ס, מהווים לא יותר מ-2%. השמאל היהודי כולו, המורכב ממרכז-סיסטם וסוציאליסטים, ציונים ולא-ציונים, קיבל בערך אותו האמון שקיבל מר פלאטרו-שרון, וזהו כנראה ערכיותו בטבלה — השקפת-העולם הורי-מאנית ביותר, המורכבת ביותר והמתוחכמת ביותר אינה שווה יותר ממיליונר אחד שהחליט לרוץ לכנסת.

לפתע, ואולי בעצם לא כל-כך לפתע, כפי שתיכף יוסבר, מצא את עצמו כותב העמוד במחנה שולי וחסר כל ערך בסולם השאיפות של העם בישראל. לבד מן האכזבה והתיסכול האישיים, הרי הולך ומתברר שאין כל טעם וצורך לשאת את דיגלי ה„רויסטאנס“ הפאתטיים בפני עם שאיננו מעוניין

החברה שעזרו להחליף את השלטון: ד"ר זאריץ המנוח והבחורה האלמונית מ„ניקוי ראש“.



הורמה על פועליהם ועל כוחם. למה לקלקל לחלכ-אים שרוצים מדים ודגלים והימננים ונצחונות. למה לקלקל לחלכאות שמצביעות בעד אלה שלא יתנו להן להפיל, למה לקלקל לארץ-ישראל היפה, שחושבת שמילחמת-בחירות נואשת זה מיטרד אקר-לוגי. למה לקלקל את המילחמה הבאה, את חרדת הציפיה ואת רטט הקרב ואת אקסטוז הניצחון ואת פולחן המתים.

בקיצור, למה לבלבל את ראשו הבריא של הקור-רא, בתעתועי מוחו הפראנואידי והחולני של הכור-תב?

האמת היא, שאילו היה המישטר החדש חכם ובטוח בעצמו, יכול היה להניח בשקט לכותב ול-שכמותו להמשיך בשלהם עד סוף הדורות. ממילא אף אחד לא קורא, ואם קורא יש איזה בדיחה, צחק, ואם אין איזה בדיחה, אומר „למה כל-כך יבש?“ זהו. כל הקוראים הם בקושי מנדט. כל הקוראים ומזדהים, או מסכימים, או מסכימים חל-קית, לא עוברים אפילו את ריצפת אחוז החסימה. אין שום סכנה לשום מישטר.

מזה חמש שנים עוסק הכותב בהרעלת בארות זכות, הוא ועמיתיו לקליקה. בשקדנות, בהתמדה וברצינות, מדי שבוע בשבוע. אבל הרעל לא פועל. הבארות כנראה זכות מדי. עכשיו הגיע גם תורו לצאת לחופש הגדול. לחזור ולהיות צופה בקירקס. ולא רק הליצן, החל מן השבוע הבא מתפנה כאן עמוד לכל המעוניין, בתנאי שיהיה מצחיק, וגם סאטירי אם אפשר. שלום וכלי-טוב לכולם.

לו הדברים כיום, זה כמו קירקס או לונה-פארק. באים להשתעשע. יש בדיחות, יש התחמיות, יש פארודיות, יש גראפיקה אם זה בעיתון, או איפור-ליצנים אם זה בתיאטרון, או מוסיקה ופיאות ותיפי-אורות אם זה בטלוויזיה. סאטירה זה דבר שמח בפני עצמו — לא חשוב נגד מה או בעד מה.

כשעשינו סאטירה, הצחקנו את אלה מד"ש שור-צים שינוי, ואת אלה מהליכוד שנהנו מהלעג לממ-שלה הישנה, ואת אלה מן המערך ששמחו על שצחקים מן הליכוד, ובכלל את כל מי שניחן בחוש-הומור פאסיבי ובצחוק מתגלגל. הסאטירה זה דבר בריא, כך אמרו המלומדים. אולי כדאי להוסיף: עם צריך סאטירה כמו שתינוק צריך קאלציום. זה בריא לעצמות — אבל לא פועל על המוח.

הקולגה קו"ף נו"ן טוען, ויש טעם בדבריו, ש„גיי-קוי ראש“, התוכנית השמאלנית התבוסתנית והחור-לנית, היא שהרדידה את המערך מן השילטון יותר טוב מכל תשדירי-השירות של הליכוד. שכן „ניקוי ראש“ היתה, רובה-ככולה, מעין תשדיר-שירות וזהו ומחוקצע, כנגד הקיים (בגבולות הקונצנזוס, כמור-בן), והקיים — הרי הוא השילטון, ואותו, אם ככה, הרי יש להחליף. זה שצחקו מחיים לנדאו, זה היה סתם צחק בריא על דמות מגוחכת. אבל זה שירדו על רבינוביץ' — זאת ירידה על המישטר. זאת תעמולת בחירות. עובדה.

„זו הארץ“ היה משהו, היה נחמד, היה מה לק-רוא, אמר לכותב ידיד-נעורים, היום מפעיליו הדי-נאמיים של הליכוד, „אבל מה זה הקישקושים של-כס היום?“ אותו — זה לא מצחיק, העמודים האלה. אין יותר בדיחות על המערך ועל השחיתות ועל התור לאוטובוס.

אולי בעצם היו העניינים תמיד גרועים כמו היום, פחות או יותר. אולי התנועה ימינה היתה כה אי-טית עד שהכותב לא הרגיש בה, אלא ביחס למיקומו הוא. עכשיו, אחרי הבחירות לכנסת (ולמרות הכל, גם אחרי הבחירות בהסתדרות) מתחילים הדברים לקבל, באיחור רב, את ביטויים במימשל. לאט-לאט מתחילים חברי הכנסת להסתדר במקומותיהם